
STRATEGIE NA ZLEPŠENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH ZŘIZOVANÝCH ÚSTECKÝM KRAJEM

2012-2016

(AKTUALIZACE 2013)

Zpracoval: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje

Předkládá: Ing. Štěpán Harašta, vedoucí odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu
Ústeckého kraje

V Ústí nad Labem, dne

Obsah

I. Východiska

II. Návrhy opatření k zlepšení situace

Celokrajská motivační soutěž o titul DOBRÁ ŠKOLA Ústeckého kraje, zkráceně

Dobrá škola 20XX

Rámcové podmínky soutěže

Model bodovací škály a bodování

Tabulka navrženého finančního ocenění 10 nejlépe umístěných škol za rok

III. Závěr

Návrh strategie na zlepšení výsledků vzdělávání ve středních školách zřizovaných Ústeckým krajem

I. Východiska

Ústecký kraj dlouhodobě patří ke krajům s ne zcela vyhovujícími výsledky ve vzdělávání žáků v počátečním vzdělávání, počínaje výstupy ze základních škol a konče výsledky u společné (dále také „státní“) části maturitní zkoušky 2013 v porovnání s jinými kraji ČR.

Podle výsledků mezinárodního šetření znalostí a dovedností žáků základních škol PISA2003, 2006 a 2009 patří Ústecký kraj opakovaně mezi kraje s nejhorší matematickou, přírodovědnou a především čtenářskou gramotností žáků základních škol. Tento stav se logicky promítá do výsledků žáků v druhém stupni počátečního vzdělávání, tedy ve středních školách a to bez ohledu na typ a oborové zaměření školy.

Příčin je celá řada. Charakteristikou lze zdůraznit tři faktory.

Na **prvním** místě dlouhodobě figuruje zejména, historií kraje daná, nepříliš optimální sociokulturní skladba populace s vysokým podílem rodin sociokulturně znevýhodněných a rodin znevýhodněných ekonomicky. Tato situace v generacích vede k demotivaci a ztrátě zájmu dětí o získání kvalitního vzdělání, které je prvním předpokladem ke změně děděného životního stylu.

Za **druhé** jsou to specificky, v Ústeckém kraji trvale, vysoké počty zameškaných vyučovacích hodin, zejména u žáků základních škol.

školní rok	počet žáků	počet zameškaných hodin ve druhém pololetí	z toho		počet zameškaných hodin na žáka	počet zameškaných neomluvených hodin na žáka
			počet neomluvených			
			absolutně	v %		
2008/2009	65 052	3 787 921	78 139	2,1	58,2	1,2
2009/2010	63 290	3 854 808	95 409	2,5	60,9	1,5
2010/2011	62 947	3 970 081	88 180	2,2	63,1	1,4
2011/2012	63 480	3 607 732	69 727	1,9	56,8	1,1

I když ve školním roce 2011/2012 dochází k jistému zlepšení, stále je počet zameškaných hodin velmi vysoký. Tento jev má celou řadu příčin. K jejich určení a popisu by bylo třeba provést odbornou analýzu a po jejich zjištění hledat optimální cesty k nápravě.

A za **třetí** je to samotný systém financování středního školství v přímých nákladech ze státního rozpočtu. Školy jsou financovány normativně (přesně stanovenou částkou na žáka a rok) jak ze státního rozpočtu, tak z rozpočtu kraje na jednoho žáka podle jeho odborného zařazení. Ve školách je vzhledem k demografickému vývoji relativně velký nadbytek volných míst v poměru k počtu nastupujících žáků. To v konečném výsledku vede k poklesu nároků na skutečné vědomosti a dovednosti žáka a poté i v porovnání s jinými kraji horším celkovým výsledkům v závěrečných zkouškách. Důvodem je snaha škol udržet si žáka bez ohledu na jeho studijní výsledky a s ním i přicházející finance.

Poslední šetření agentury Scio s.r.o. (únor 2012), realizované mimo jiné i v Ústeckém kraji potvrdilo, že předpoklady dětí ke vzdělávání jsou stále stejné. Dnes tolik oblíbený argument pedagogů, kterým hájí zhoršení vědomostí žáků („žáci jsou stále slabší“), se nezakládá na skutečnosti. Je proto třeba hledat cesty k efektivní nápravě celé situace.

II. Návrhy opatření k zlepšení situace

1. **V oblasti výsledků ve výchově a vzdělávání** využít soutěživosti dětí, mládeže a škol. Pokračovat v motivační soutěži krajem zřizovaných škol o nejlepší výsledky ve vzdělávání. Po ukončení pilotního ročníku soutěže vyhodnotit složení soutěžních disciplín a provést optimalizaci jejich bodového ohodnocení.
2. **V oblasti podpory a rozvoje škol** preferovat zejména páteřní polyfunkční školy. Těmto školám kraj pomůže s propagací, nábořem žáků a zlepšením image školy tak, aby se tyto školy v následujících letech staly centry excelence v oblasti vzdělávání. Oblast podpory zaměřit zejména na sociální sítě a tzv. nová média, kde jsou na straně škol spatřovány značné rezervy.
3. **V oblasti zkvalitnění procesu přijímacího řízení do středních škol** zařadit do přijímacího řízení od roku 2014 **přijímací zkoušku také z matematiky a českého jazyka pro první ročníky** všech čtyřletých oborů vzdělání, v denní formě studia, zakončených maturitní zkouškou, vyjma skupiny oborů 82 umění a užité umění (obory s talentovou zkouškou) a dalších oborů vzdělání, v nichž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška.

- ***Celokrajská motivační soutěž o titul DOBRÁ ŠKOLA Ústeckého kraje, zkráceně Dobrá škola 20XX***

Rámec soutěže

Motivační charakter soutěže je podpořen finančním bonusem pro nejlepší školy. Bonus využijí školy pro zlepšení vzdělávacích podmínek žáků. Lze jej také využít pro zkvalitnění dalšího vzdělání pedagogických pracovníků a platové motivaci pracovníků. K ocenění pracovníků lze použít maximálně 15% z přiznaného bonusu.

Pro splnění úkolů a cílů motivační soutěže v plném rozsahu, s využitím k ocenění škol, je stanovena finanční částka 5 mil Kč / rok.

Deseti nejlépe hodnoceným školám bude přiznán bonus v podobě zvýšeného příspěvku zřizovatele na provozní výdaje. Bonus bude čerpán ze zvláštní položky rozpočtu odboru ŠMT a školám bude poskytnut formou mimonormativního financování.

Program garantuje, že bonus bude školou využit k dalšímu zlepšení vzdělávacích podmínek ve škole a tím i k dalšímu zlepšování výsledků žáků. V soutěži jsou hodnoceny zejména výsledky žáků a částečně i výsledky řízení školy jako příspěvkové organizace.

Vítězná škola může v dalším školním roce využívat titul: DOBRÁ ŠKOLA ÚK 20XX a pro vítězné období také získá putovní pohár s uvedením názvu školy a roku vítězství.

Podmínky soutěže

- ⇒ Soutěž bude vyhlašována každoročně na příslušný školní rok, vždy k 1.9.
- ⇒ Školy soutěží ve vymezených oblastech vzdělávání.
- ⇒ Soutěží se v měřitelných kategoriích s tím, že je předem stanovena hodnotící bodová škála pro každou kategorii. Škálu je možné vždy před každým dalším ročníkem upravit podle toho, jak se budou výsledky v soutěži vyvíjet a jak se budou měnit podmínky ke vzdělávání v kraji.
- ⇒ V případě odborných a vědomostních soutěží se zvláště boduje umístění na prvním, druhém a třetím místě (například vědomostní soutěže a olympiády, odborné a vědomostní soutěže, výsledky žáků na konci školního roku, počty vyznamenaných, počty vyznamenaných absolventů, atd.).
- ⇒ Hodnocení je možné získat také v oblasti měřitelných výsledků v doplňkové činnosti (výše výnosů.)
- ⇒ Bodovaná je rovněž úspěšnost škol v projektové činnosti tak, že hodnocen je každý úspěšně realizovaný a bezproblémově uzavřený projekt, na základě oficiální zprávy o ukončení projektu a jeho přínosech pro proces vzdělávání.
- ⇒ Školy se do soutěže každoročně přihlašují dobrovolně vždy nejpozději do 30. 9. Účast je dobrovolná.
- ⇒ Soutěž se uzavírá k 31. 8. roku následujícího po vyhlášení.
- ⇒ Vyhlášení vítěze by mělo proběhnout nejpozději do konce října daného roku.

Doplňující informace

Účast a umístění v soutěži může sloužit jako objektivní kritérium pro hodnocení kvality školy a jejího vedení (Dobrá škola – ano, a jak si stojí v krajském žebříčku).

Zpracoval odbor školství, mládeže a tělovýchovy KÚ Ústeckého kraje

K realizaci soutěže je využíván software, umožňující online sledování celkového umístění škol, a průběžné zadávání nových výsledků vybraným správcem dat, který pracuje na odboru SMT.

K zadávání dat do systému je vyčleněn jeden pracovník odboru školství, mládeže a tělovýchovy, ten má přístupová hesla a pouze ten může po posouzení a vyhodnocení podkladů doplnit pro danou školu doložené body. Po posouzení hodnověrnosti dat dodaných podkladů, doložení hodnověrnosti dat (kopie diplomů, smluv, třídních a školních matrik atd.).

Model bodovací škály a bodování

Soutěžní disciplíny	Body
Výsledky ve vzdělávání	
podíl žáků s vyznamenáním v běžných ročnících za každé pololetí	1bod za každé 1%
podíl žáků s vyznamenáním u maturit a závěrečných zkoušek	10 bodů za každého vyznamenaného
Účast v soutěžích	
olympiády	
středoškolská odborná činnost	50 bodů za vedeného žáka
vědomostní soutěže	
odborné profesní soutěže	
první tři místa v okresním kole	30 bodů za III. místo, 40 za II. místo, 50 za I. místo
první tři místa v krajském kole	30 bodů za III. místo, 40 za II. místo, 50 za I. místo
první tři místa v celostátním kole	80 bodů za III. místo, 90 za II. místo, 100 za I. místo
účast na mezinárodní úrovni	200 bodů za každé umístění
IZO	100 bodů
Jiné zavedené systémy kvality	100 bodů
Spolupráce s VŠ	20 bodů za každou smlouvu
Spolupráce se zaměstnavateli	20 bodů za každou smlouvu
Vyrovnaný roční rozpočet školy	50 bodů
	20 bodů za každých 100 tis
Doplňková činnost	
Celkový roční výnos	20 bodů za každých 100 tis

Zavedení vnitřních motivačních nástrojů pro pedagogy	
Hodnotící systém motivující pedagogy k většímu zapojení do práce se žáky	100 bodů za každý
Projektová činnost	30 bodů za každý úspěšně realizovaný projekt

Tabulka finančního ocenění 10 nejlépe umístěných škol za rok

Umístění	Výše bonusu v Kč
1. místo	1 200 000
2.místo	1 000 000
3.místo	700 000
4.místo	600 000
5.místo	500 000
6.místo	350 000
7.místo	250 000
8.místo	200 000
9.místo	120 000
10 místo	80 000
Celkem:	5 000 000

III. Závěr

Ke zlepšení výsledků ve vzdělávání byly v první etapě realizace strategie provedeny následující kroky:

1. Vyhlášení celokrajné motivační soutěže Dobrá škola 20XX
Ve školním roce 2012/2013 probíhá pilotní ročník soutěže, která bude nejpozději do konce října 2013 vyhodnocena a vyhlášena. Součástí vyhodnocení pilotního ročníku soutěže bude i dílčí optimalizace/úprava pravidel soutěže, která bude založena na analýze zaslaných dokumentů od soutěžících škol.
2. Realizace pilotního projektu jednotných přijímacích zkoušek
Ústecký kraj realizoval v roce 2013 pilotní verzi přijímacích zkoušek do čtyřletých oborů vzdělání (denní forma) ukončených maturitní zkouškou v Ústeckém kraji v 1. kole přijímacího řízení. Přijímací zkoušky se uskutečnily 22. a 23. dubna 2013 podle jednotného časového harmonogramu. Součástí nabídky bylo zajištění přenositelnosti výsledků z 1. kola přijímacích zkoušek do dalších kol a dodání testů také pro další kola.

V další etapě realizace strategie budou provedeny následující kroky

1. V návaznosti na realizaci pilotního ročníku jednotných přijímacích zkoušek a zařazení do přijímacího řízení od roku 2014 přijímací zkoušky z matematiky a českého jazyka od roku 2014, zvážit pro rok 2015 stanovení hranice úspěšnosti a váhu výsledku jednotné přijímací zkoušky ke kritériím stanoveným ředitelem školy. Tyto a další kroky realizovat návazně na vyhodnocení tohoto opatření.

2. Zpracování podrobné analýzy příčin trvale vysokých absencí žáků základních škol v celokrajském rozsahu. Na základě získaných dat poté zahájit ve spolupráci s obcemi a MŠMT (dle potřeby i ČŠI a MPSV) kroky k nápravě, nejlépe v podobě dlouhodobého celokrajského programu.
3. Výběr subjektu, který provede revizi webových stránek vybraných škol s doporučením pro úpravu těchto stránek, tak aby došlo ke zlepšení uživatelského rozhraní.
4. Uspořádání odborného semináře pro zástupce vybraných škol, který zlepší povědomí škol o marketingovém potenciálu sociálních sítí, nových médií a povede k efektivnímu využití těchto nástrojů směrem k náboru žáků a image školy.